

Veldboon, lupine, soja en erwten

‘100.000 HECTARE HOLLANDS EIWITGEWAS IS AMBITIEUS’

Het ministerie van LNV wil minder afhankelijk zijn van soja-import en het areaal met eiwitgewassen in Nederland vervielfvoudigen. Soja, veldboon, lupine en erwten komen in aanmerking, aldus praktijkonderzoekers van WUR. De akkerbouwers hebben de kennis, maar de melkveehouders de grond voor nieuwe eiwitgewassen.

Tekst Albert Sikkema

Binnen tien jaar dienen de Nederlandse boeren op 100.000 hectare eiwitrijke vlinderbloemige gewassen te telen, een vervielfvoudiging van het huidige areaal. Dat stelt het ministerie van LNV in haar Nationale Eiwitstrategie. Nederland wil minder afhankelijk worden van import van eiwitrijke grondstoffen, met name soja. Om de teelt te stimuleren, heeft de regering een Green Deal Vlinderbloemigen geformuleerd met bedrijven uit de eiwitketen.

Wageningen Plant Research in Lelystad doet veel onderzoek aan eiwitgewassen. Zo gebruikte het instituut sojaplanten die aan de Nederlandse omstandigheden zijn aangepast om een teelt in Nederland te ontwikkelen. Maar deze nedersoja is nog geen succes, het areaal soja bij akkerbouwers nam de afgelopen jaren zelfs af. ‘Nederlandse soja kan als veevoer niet concurreren met Braziliaanse’, zegt onderzoeksmanager Chris de Visser. ‘De opbrengst is 2.5 à 3 ton soja per hectare op dure grond in Nederland, tegen ongeveer 1000 kilo meer per hectare in

Brazilië tegen veel minder hoge teeltkosten. Dat levert de Nederlandse akkerbouwers te weinig op, die kiezen liever voor graan.’

Liever graan

Om te begrijpen waarom graan favoriet is, legt De Visser het bouwplan uit van de Nederlandse akkerbouwers. Die telen in elk geval aardappelen en uien, dat zijn de *cash crops*. Die teelt wisselen ze af met tarwe: een makkelijk gewas met een redelijk hoge opbrengst van 9 à 10 ton per hectare, die de ziektedruk in de andere gewassen drukt en goed is te combineren met groenbemesters. Deze graanteelt levert financieel niet veel op, maar past goed in het totale bouwplan. Pas wanneer eiwitgewassen hiermee kunnen concurreren, gaan boeren de productie opschroeven.

De veldboon is het meest kansrijke eiwitgewas op dit moment. Dit peulgewas is een robuuste plant met weinig ziekten, levert zo’n 6 ton per hectare op en is goed te verwerken tot babyvoe-

ding en vleesvervangers, zegt De Visser. Minpunt is dat de veldboon maar 25 à 30 procent eiwit bevat, tegen 50 procent in sojaschroot (soja waar de olie is uitgeperst). Dus je moet ook het zetmeel in de veldboon tot waarde brengen, zegt zijn collega Ruud Timmer. Hij doet onderzoek om het eiwitpercentage van de veldboon te verhogen. Andere onderzoekers kijken naar de ontwikkeling van een productieketen voor vleesvervangers van veldboon.

Een derde, al wat oudere kandidaat is lupine. Dat is een vlinderbloemige met iets meer eiwit (30 à 35 procent) dan de veldboon, maar met een aanzienlijk lagere opbrengst van 2.5 à 3 ton per hectare. ‘Te weinig’, oordeelt De Visser.

Veehouders

Een nieuwe kanshebber is de gele erwten. Dat is een makkelijk te telen gewas, past goed in een bouwplan met graan, maar